

Dokument zasedanja

B8-0182/2019 }
B8-0183/2019 }
B8-0185/2019 }
B8-0189/2019 }
B8-0192/2019 }
B8-0196/2019 }
B8-0197/2019 } RC1

13.3.2019

SKUPNI PREDLOG RESOLUCIJE

v skladu s členoma 135(5) in 123(4) Poslovnika,

ki nadomesti naslednje predloge resolucij:

B8-0182/2019 (Verts/ALE)

B8-0183/2019 (EFDD)

B8-0185/2019 (ECR)

B8-0189/2019 (GUE/NGL)

B8-0192/2019 (ALDE)

B8-0196/2019 (S&D)

B8-0197/2019 (PPE)

o stanju človekovih pravic v Gvatemali
(2019/2618(RSP))

Roberta Metsola, Marijana Petir, Pavel Svoboda, Tunne Kelam, Milan Zver, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Elisabetta Gardini, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Cristian Dan Preda, Patricija Šulin, Tomáš Zdechovský, Adam Szejnfeld, Csaba Sógor, Jarosław Wałęsa, Andrzej Grzyb, Elmar Brok, Ivo Belet, Sandra Kalniete, Dubravka Šuica, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Francis Zammit Dimech, Seán Kelly, Deirdre Clune, Ivana Maletić, Laima Liucija Andrikienė, László Tőkés, Inese Vaidere, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil
v imenu skupine PPE

RC\1179599SL.docx

PE635.442v01-00 }
PE635.443v01-00 }
PE635.445v01-00 }
PE635.449v01-00 }
PE635.452v01-00 }
PE635.546v01-00 }
PE635.457v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Ramón Jáuregui Atondo
v imenu skupine S&D

Charles Tannock, Karol Karski, Ryszard Czarnecki, Ruža Tomašić, Jana Žitňanská

v imenu skupine ECR

Beatriz Becerra Basterrechea, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä
v imenu skupine ALDE

Molly Scott Cato

v imenu skupine Verts/ALE

Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat, Tania González Peñas, Lola Sánchez Caldentey, Luke Ming Flanagan, Dimitrios Papadimulis (Dimitrios Papadimoulis)

v imenu skupine GUE/NGL

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas

v imenu skupine EFDD

Resolucija Evropskega parlamenta o stanju človekovih pravic v Gvatemali (2019/2618(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 15. marca 2007 o Gvatemali¹, z dne 11. decembra 2012 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani² ter z dne 16. februarja 2017 o Gvatemali, zlasti položaju zagovornikov človekovih pravic³,
- ob upoštevanju obiska Pododbora za človekove pravice v Mehiki in Gvatemali februarja 2016 in njegovega končnega poročila,
- ob upoštevanju poročila svoje delegacije za odnose z državami Srednje Amerike o obisku v Gvatemali in Hondurasu od 16. do 20. februarja 2015,
- ob upoštevanju obiska delegacije za odnose z državami Srednje Amerike v Gvatemali od 28. oktobra do 1. novembra 2018,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 o odgovornosti gospodarskih družb za hude kršitve človekovih pravic v tretjih državah⁴,
- ob upoštevanju večletnega okvirnega programa za Gvatemalo za obdobje 2014–2020 in njegove obveze glede prispevanja k reševanju konfliktov, k miru in varnosti,
- ob upoštevanju programov Evropske unije za podporo pravosodnemu sektorju v Gvatemali, zlasti SEJUST,
- ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic in strateškega okvira EU o človekovih pravicah, ki zavezujeta k sodelovanju z zagovorniki človekovih pravic;
- ob upoštevanju letnega akcijskega programa EU za Gvatemalo za leto 2018 za trajnostno in vključujočo gospodarsko rast v gvatemalski mejni coni in v njeni soseščini ter za podporo podaljšanju mandata Mednarodne komisije za odpravo nekaznovanja v Gvatemali (CICIG),
- ob upoštevanju sporazuma o svetovanju med CICIG in vrhovnim sodiščem Gvatemale, ki je bil podpisan avgusta 2017,
- ob upoštevanju izjave tiskovne predstavnice Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) z dne 2. septembra 2018 o sklepu gvatemalske vlade, da ne bo podaljšala

---

¹ UL C 301E, 13.12.2007, str. 257.

² UL C 434, 23.12.2015, str. 181.

³ UL C 252, 18.7.2018, str. 196.

⁴ UL C 215, 19.6.2018, str. 125.

mandata CICIG,

- ob upoštevanju skupnega pisma predsednika delovne skupine OZN o prisilnih ali neprostoVOLjnih izginotjih in posebnega poročevalca OZN za spodbujanje resnice, pravičnosti, odškodnin in jamstev za neponovitev kršitev predsedniku Gvatemale z dne 6. aprila 2018,
  - ob upoštevanju izjave visoke komisarke OZN za človekove pravice Michelle Bachelet z dne 10. septembra 2018 o sklepu gvatemalske vlade, da ne bo podaljšala mandata CICIG,
  - ob upoštevanju izjave visoke komisarke OZN za človekove pravice Michelle Bachelet z dne 6. marca 2019 o gvatemalskem zakonu o nevladnih organizacijah za razvoj,
  - ob upoštevanju zadnjega poročila organizacije Human Rights Watch o Gvatemali,
  - ob upoštevanju gvatemalske ustave,
  - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je Gvatemala predvsem zaradi sodelovanja med uradom gvatemalskega generalnega tožilca in Mednarodno komisijo za odpravo nekaznovanja v Gvatemali (CICIG), ki jo podpira OZN in je bila ustanovljena leta 2007 za preiskovanje organiziranega kriminala in krepitev lokalnih prizadevanj za krepitev pravne države, še naprej dosegala določen napredek pri obravnavanju primerov človekovih pravic in korupcije;
- B. ker se je število ubojev in napadov na zagovornike, organizacije in skupnosti, ki delujejo na področju gospodarskih, socialnih, kulturnih in okoljskih pravic, v Gvatemali v zadnjih nekaj letih povečalo; ker se je leta 2018 v skladu s poročilom Enote za zaščito zagovornikov človekovih pravic v Gvatemali (UDEFEFEGUA) skupno število napadov na zagovornike človekovih pravic in avtohtone prebivalce, zlasti na tiste, ki branijo zemljiške in teritorialne pravice, vključno s 147 primeri kriminalizacije in 26 umori, v primerjavi z letom 2017 povečalo za 136 %;
- C. ker se zagovorniki človekovih pravic soočajo tudi z grožnjami, ustrahovanjem, stigmatizacijo, kampanjami obrekovanja s strani zasebnih akterjev in gvatemalskih organov ter so žrtve sodnega pregona; ker je zloraba kazenskih postopkov proti zagovornikom človekovih pravic, da se prepreči ali sankcionira njihovo delo, še vedno zaskrbljujoča;
- D. ker je zelo zaskrbljujoče tudi število napadov na novinarje, saj je bilo v letu 2017 zabeleženih 93 napadov, vključno s štirimi uboji; ker so zaradi koncentracije lastništva medijev v rokah nekaj podjetij neodvisne medijske hiše in novinarji še vedno tarča napadov in groženj;
- E. ker je nasilje nad ženskami še vedno velika težava v Gvatemali, kar dokazuje dejstvo, da je število nasilnih smrti žensk naraslo za 8 % oziroma na 662 primerov; ker je ob mednarodnem dnevu žena leta 2017 umrlo 41 deklet, ki so bile po protestiranju proti

zlorabam čuvajev zaprte v državnem domu za mladoletnike, v katerem je izbruhnil požar; ker je stopnja nekaznovanosti za zločine v Gvatemali 97 %;

- F. ker se komisija CICIG od leta 2007 bori proti korupciji in nekaznovanosti na povabilo gvatemalske vlade in v tesnem sodelovanju z nacionalnimi institucijami v državi, da bi opredelila paradržavne institucije in pomagala pri njihovi razpustitvi, in prispeva h krepitvi zmogljivosti pravosodnih in varnostnih institucij v državi;
- G. ker je gvatemalska vlada po štirih zaporednih dveletnih mandatih komisije CICIG od generalnega sekretarja OZN zahtevala, da se njen mandat ponovno podaljša do septembra 2019, s čimer se dodatno okrepi upravljanje prek učinkovitih preiskav in podpore za pravno državo v Gvatemali, ki jih izvaja CICIG, ter utrdijo njeni dosežki pri znatnem zmanjšanju korupcije in odpravi nekaznovanje nedržavnih dejavnosti, ki so povezane z državo;
- H. ker sta CICIG in državno tožilstvo aprila 2018 predstavila rezultate novih preiskav o nezakonitem financiranju vladajoče stranke FCN med volilno kampanjo; ker je vrhovno sodišče julija 2018 načrtovalo preiskavo dejavnosti predsednika Jimmyja Moralesa v zvezi z nezakonitim financiranjem njegove volilne kampanje;
- I. ker je gvatemalska vlada konec avgusta 2018 napovedala preklic mandata komisije CICIG s septembrom 2019; ker je vlada kmalu zatem prepovedala tudi vrnitev direktorja CICIG Ivána Velásqueza v državo in nato preklicala vizume za 11 zaposlenih pri CICIG, ki so preiskovali primere korupcije na visoki ravni; ker je vlada januarja 2019 enostransko odpovedala sporazum z OZN o CICIG s takojšnjim učinkom in zahtevala, da CICIG zapusti državo; ker se Iván Velásquez sooča tudi s stroški in je tarča blatenja;
- J. ker je ustavno sodišče Gvatemale te ukrepe izpodbijalo in razveljavilo; ker je ustavno sodišče s soglasjem odredilo, da mora vlada dovoliti, da Iván Velásquez vstopi v državo; ker vlada teh sodb ni upoštevala; ker je kongres pripravil ukrepe proti ustavnemu sodišču in njegovim članom ter s tem povzročil očitno navzkrižje s pravno državo;
- K. ker predlog zakona o reformi št. 5377, ki spreminja zakon o narodni spravi in ki ga je kongres potrdil na drugi od treh obravnav na začetku marca 2019, predvideva pomilostitev za vse zločine, ki so jih zagrešili domače varnostne sile in posamezniki, ki delujejo v imenu vlade, vključno s kaznivimi dejanji zoper človečnost, kot so mučenje, prisilna izginotja in genocid; ker sta visoka komisarka OZN za človekove pravice in Medameriška komisija za človekove pravice (IACHR) izrazili pomisleke glede predloga zakona in pozvali, naj se obstoječa zakonodaja ne spreminja;
- L. ker po navedbah IACHR predlog zakona o reformi št. 5377 krši mednarodne zaveze Gvatemale, domnevno krši mednarodno pravo in člen 171(g) gvatemalske ustave, saj bi bile vse osebe v zaporu, ki so bile spoznane za krive za politična kazniva dejanja in kazniva dejanja zoper človečnost, storjena v času oboroženega konflikta, in so bile zanje obsojene, v nekaj urah na prostosti;

- M. ker so ljudje v Gvatemali izpostavljeni izjemno visoki stopnji negotovosti in ker je v zadnjih letih nacionalna civilna policija resno ogrožena; ker so se pojavile obtožbe o ustrahovanju in grožnjah zoper sodnike, tožilce in sodne akterje, ki so sodelovali s CICIG;
- N. ker so dostop do sodnega varstva, razmere v zaporih, ravnanje policije in obtožbe o mučenju skupaj z razširjeno korupcijo, nedovoljenim dogovarjanjem in nekaznovanjem še vedno zelo zaskrbljujoči;
- O. ker so gvatemalski varuh človekovih pravic, katerega proračun je bil zmanjšan, državno tožilstvo in sodstvo sprejeli pomembne ukrepe proti nekaznovanju in za priznavanje človekovih pravic; ker gvatemalske oblasti očitno poskušajo spodkopati boj proti korupciji in nekaznovanju ter pravno državo;
- P. ker so bili po podatkih organizacije UDEFEGUA žrtve napadov večinoma domorodski voditelji, ki so branili pravico do zemlje in ozemlja; ker je posebni poročevalec OZN izrazil zaskrbljenost glede pravic domorodnih ljudstev po pritožbah na račun hidroenergetskih, rudarskih in agroindustrijskih projektov, dovoljenj in operacij, zaradi katerih so bile te pravice kršene; ker je prav tako navedel, da je skrb zbujajoče, da država in vpletene tretje strani mirne proteste skupnosti obravnavajo kot kazniv konflikt, ki ogroža javno varnost; ker je Aura Lolita Chavez, gvatemalska domorodska zagovornica varstva okolja in v letu 2017 finalistka za nagrado Saharova, ki jo podeljuje Evropski parlament, po več hujših napadih, grožnjah s smrtjo in blatenju zapustila svojo domovino in ker jo v primeru vrnitve čaka več sodnih postopkov;
- Q. ker so pripadniki protiizgredniške policije 9. oktobra 2018 med drugim napadli člane miroljubnega odporniškega gibanja v mikroregiji Ixquisis, pri čemer je bilo šest protestnikov ranjenih;
- R. ker je bil švedski veleposlanik v Gvatemali razglašen za nezaželeno osebo, ker naj bi bil tam podpiral delo komisije CICIG, čeprav je to izjavo pozneje preklicalo ustavno sodišče;
- S. ker naj bi bile v Gvatemali 16. junija in 11. avgusta 2019 splošne in predsedniške volitve;
- T. ker morajo biti razvoj in utrjevanje demokracije in pravne države ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin sestavni del zunanje politike EU, tudi pridružitvenega sporazuma med EU in državami Srednje Amerike iz leta 2012; ker ta sporazum vključuje klavzulo o demokraciji, ki je njegov bistveni element; ker je Gvatemala tretja največja prejemnica dvostranske razvojne pomoči EU v Srednji Ameriki, ki je v obdobju 2014–2015 znašala 167 milijonov EUR in je bila namenjena prehranski varnosti, reševanju konfliktov ter vzpostavljanju miru, varnosti in konkurenčnosti;
1. je zelo zaskrbljen zaradi naraščajočega števila umorov in nasilnih dejanj ter nezadostne varnosti za vse državljane, zlasti pa ženske in zagovornike človekovih pravic; znova

opominja, kako pomemben je neodvisen in učinkovit pravosodni sistem in da je treba narediti konec nekaznovanosti; obžaluje, da gvatemalska vlada še vedno ne spoštuje pravne države in ločitve vej oblasti; opominja, da sta prav ločitev oblasti in vladavina prava bistveni načeli liberalnih demokracij;

2. poziva gvatemalske oblasti, naj prenehajo ustrahovati gvatemalsko civilno družbo, še posebej organizacije za človekove pravice, spoštujejo ustavni red in zagotovijo temeljne pravice vsem gvatemalskim državljanom; poudarja, da živahna civilna družba bistveno prispeva k temu, da je država bolj odgovorna, odzivna, vključujoča in učinkovita na vseh ravneh, s tem pa tudi bolj legitimna; vztraja, da je treba podpreti in utrditi vse institucije, ki v Gvatemali branijo ustavno demokracijo in človekove pravice; opominja, da so neodvisno sodstvo, spoštovanje neodvisnosti tega sodstva in zagotavljanje nepristranskega pravnega sistema bistvenega pomena; poudarja, da je to ključni pogoj za odločnejši boj proti korupciji in nekaznovanosti; meni, da bi se bilo treba nemudoma odzvati na vse obtožbe o ustrahovanju sodnikov in tožilcev ter grožnjah zoper njih, da se zavaruje pravosodne institucije države in njihove predstavnike; poziva gvatemalsko izvršno oblast, naj nemudoma zagotovi neodvisnost sodstva ter svobodo tiska in medijev;
3. je prepričan, da je komisija CICIG odigrala odločilno vlogo v Gvatemali in da sta njen boj proti nekaznovanosti in korupciji ter priprava zadev za sojenje s strani gvatemalskih institucij ključnega pomena za ohranjanje pravne države; je globoko zaskrbljen zaradi trenutnega položaja komisije CICIG v Gvatemali in poziva gvatemalsko vlado, naj ustavi nezakonite napade nanjo ter na njene domače in mednarodne uslužbence;
4. v zvezi s tem pozdravlja izvedbeni sklep Komisije iz septembra 2018, da se podaljšani mandat komisije CICIG podpre z dodatnimi 5 milijoni EUR iz instrumenta za razvojno sodelovanje v okviru akcijskega programa za Gvatemalo za leto 2018; poziva Komisijo, naj teh 5 milijonov EUR izplača nemudoma in nadaljuje vse odobrene programe s komisijo CICIG; poziva jo, naj bo po septembru 2019 pripravljena na nadaljnje sodelovanje s CICIG in njeno financiranje, in to nadaljevanje dejavno podpira;
5. je prepričan, da predlagana sprememba zakona o narodni spravi pomeni hudo grožnjo pravni državi v Gvatemali in bo korenito spodkopala pomembni napredek, dosežen v boju državnih sodišč proti nekaznovanosti; se strinja z mnenjem visoke komisarke OZN, da bi amnestija za kršitelje človekovih pravic, storilce zločinov zoper človeštvo in vojne zločince, predvidena v spremenjenem zakonu, še podžgala nasilje v državi; ugotavlja, da bi lahko prišlo tudi do maščevanja izpuščenih zapornikov, kar bi lahko vodilo v destabilizacijo družbe; zato gvatemalski kongres poziva, naj zakona ne sprejme;
6. poziva, da se pod okriljem OZN opravi neodvisna študija o končnem učinku dela komisije CICIG na gvatemalski pravosodni sistem in njenem prispevku k politični stabilnosti države ter o rezultatih dogovora med CICIG in vrhovnim volilnim sodiščem;
7. je zaskrbljen zaradi predlaganega zakona o nevladnih organizacijah za razvoj; poziva gvatemalski kongres, naj v skladu s tehničnim nasvetom Urada visokega komisarja

OZN za človekove pravice tega zakona ne sprejme, saj bi v nasprotnem primeru omejil svobodo izražanja in zbiranja nevladnih organizacij ter njihov dostop do financiranja in zožil njihovo definicijo, s tem pa zmanjšal njihovo področje delovanja in oviral njihove dejavnosti, kar bi lahko vodilo k njihovi samovoljni prepovedi; opominja gvatemalske oblasti in institucije, da je treba ustvariti in ohraniti varno in naklonjeno okolje za nevladne organizacije, da bodo lahko svobodno izražale svoja mnenja in delale v dobro celotne družbe;

8. je zaskrbljen zaradi pritožb, da niso bili opravljeni svobodni in informirani predhodni posveti (konvencija Mednarodne organizacije dela št. 169); spominja na priporočilo posebnega poročevalca OZN, da je treba v skladu z mednarodnimi standardi spoštovati vse pravice domorodnih ljudstev, med drugim pravico do svobodnega in informiranega predhodnega posvetovanja; opominja, da domače in mednarodne korporacije neposredno zavezujejo pogodbe in druga državna in mednarodna pravila o človekovih in okoljskih pravicah v celotni vrednostni verigi in da morajo podjetja, ki so povzročila škodo ali prispevala k njenemu nastanku, zagotoviti učinkovita pravna sredstva za prizadete posameznike in skupnosti oziroma sodelovati pri tem; ugotavlja, da to vključuje vračilo, odškodnino, rehabilitacijo in jamstvo, da se zadeva ne bo ponovila; opominja, da so vlade odgovorne za varstvo človekovih pravic in za sodni pregon tistih, ki jih kršijo;
9. znova zahteva zaščito vseh zagovornikov človekovih pravic, zlasti pa zagovornic; pozdravlja in podpira ukrepe, ki so jih doslej izvedla evropska veleposlaništva in delegacija EU v Gvatemali; zahteva, da Evropska unija ohrani in po potrebi še razširi projekte v podporo delu domačih in mednarodnih organizacij v Gvatemali;
10. vztraja, da morajo gvatemalske oblasti razglasiti in zagotoviti pravno in telesno varnost finalistke za nagrado Saharova Lolite Chavez, če se bo odločila vrniti v domovino;
11. poziva, naj volitve v Gvatemali potekajo mirno in pregledno in naj bo varnost zagotovljena vsem kandidatom; poudarja, da mora vrhovno volilno sodišče delovati neodvisno, brez vmešavanja državnih institucij in akterjev; je pripravljen v državo napotiti misijo EU za opazovanje volitev;
12. obžaluje, da gvatemalski mirovni sporazumi po več kot 20 letih še vedno niso uresničeni in da celo obstaja tveganje, da bodo razveljavljeni; odločno spodbuja vse domače in mednarodne akterje, naj naredijo vse, kar je mogoče, da bi pospešili njihovo polno izvajanje; v ta namen poziva gvatemalsko vlado, naj zagotovi demokratični in politični nadzor ter profesionalnost policije in drugih institucij, kot je državna koordinacija za omejevanje nesreč, da bi preprečila njihovo militarizacijo in preusmerjanje humanitarne pomoči prek vojske, saj to ni v skladu s cilji mirovnih sporazumov;
13. opominja gvatemalsko vlado, da pridružitveni sporazum med EU in Srednjo Ameriko vsebuje klavzulo o človekovih pravicah, ki je njegov bistveni element, in da utegne biti v primeru kršitev izvajanje tega sporazuma za Gvatemalo začasno ustavljeno; poziva Evropsko unijo in njene države članice, naj uporabijo mehanizme iz pridružitvenega

sporazuma in sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju kot odločno spodbudo Gvatemali, da bo izvajala ambiciozen program spoštovanja človekovih pravic in boja proti nekaznovanju;

14. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, predsedniku, vladi in parlamentu Republike Gvatemale, Mednarodni komisiji za odpravo nekaznovanja v Gvatemali (CICIG), Sekretariatu za gospodarsko povezovanje Srednje Amerike (SIECA), Srednjeameriškemu parlamentu in sopredsednikoma Evro-latinskoameriške parlamentarne skupščine.